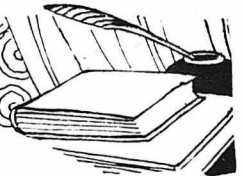

ΑΓΝΩΣΤΑ ΑΡΜΑΤΩΛΙΚΑ ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΚΟΥΝΤΑΝΗΣ ΚΑΙ ΘΕΟΔΩΡΑ

Ένας άρματωλός με ήπιοτική και έρωτόληπτη καρδιά. Η Θεοδώρα Βελέντζα και ο Κουντάνης Κολοκοτρώνης. Η άρπαξη της κοντζαμπασκούλας. Μία σκηνή στη δημοσία. Τα έπακόλουθα. Μία τρεμερή σφαγή στα Μαγούλινα. Οι 44 κλέφτες και τα 7 παιδόπουλα. Ο θάνατος της Θεοδώρας.

Ο Κουντάνης Κολοκοτρώνης—πρώτος ξάδερφος του Γέρου του Μαρτιά—είνε ένας από τους σχεδόν άγνωστους ήρωες του Άγως. Ο Κουντάνης ήρθε ο φραϊότερος άντρας της έποχης του, γλυκύτατος τους τρόπους, βελέντης και έρωτόληπτος. Πρώτος στο νουφερά, αλλά και στο τραγούδι. Διηγούνται το άκλόουθο ήπιοκό ήπεισόδιο της ζωής του.

Ο Κουντάνης άγαπούσε τη Θεοδώρα, κόρη ενός κοντζάμπαση (προκρίτου) της Νερμνίτας (χωριού της Γορτυνίας). Ο πρόκριτος αυτός λεγόταν Βελέντζας και ήταν φίλος των Κολοκοτρωναίων. Συχνά οι άρματωλοί εύρισκαν παρφυγίο και φιλοξενία στο σπίτι του.

Ο έρωτιάρης όμως Κουντάνης λαβώθηκε από τα μαύρα μάτια τη Θεοδώρα και της το έξερολογήθηκε. Μα η Βελέντζαπούλα τον άπληπσε, όχι γιατί δεν συμπάθησε τον ευγενικό και άρεμάνιο άρματωλό, αλλά γιατί ο πατέρας της είχε δηλώσει ότι ποτέ δεν θάδινε την κόρη του σε πολεμιστή που ζούσε την ήπικίνδυνη ζωή του άντρατή. Θά την πάντρευε με κανένα πλούσιο νουκοκροπούλο του χωριού. Οι Κολοκοτρωνάιοι ήσαν καλοί για φίλο, όχι όμως και για συμπάθερο. Κ' έτσι ο έρωτοχτυπημένος Κουντάνης μία νύχτα που ο Βελέντζας έλειπε από το χωριό, πηγαίνει στο σπίτι του με δυο άλλους Κολοκοτρωνάιους, άρπάζει τη Θεοδώρα, την βάζει πάνω στ' άλογό του και τήνε πάει έξω από το χωριό. Έκει, όταν βεβαιώθηκε ότι είναι άσφαλής από καταδίωξη, ο Κουντάνης κατεβάζει την άγαπημένη του από τ' άλογο, γονατίζει ήπιοστά της, και φιλώντας τά χέρια της, την παρακαλεί να του όρκισθή ότι θά του μείνει πιστή, γιατί Κύριος οίδε ποτέ θά ξαναϊδοθήναι. Θεοδώρα, της λέει, μη δεχτείς να πάρης άλλον άντρα. Θάρρη ώρα να ήη ο πατέρας σου τ' αγα! ...

Αλλά ή Θεοδώρα, προβλεπτική και φρόνιμη, του άπαντούσε κλαίγοντας :

— Κουντάνη, δεν θά γλυτώσης ! Τόν έξερσ τον πατέρα μου !... Γύρισε με πίσω στο σπίτι μας !...

Ο Κουντάνης συναισθανήκε τ'ο κακό που κ'άνε και προί-προί, προτού βγή ή ήλιος, έπιασε τ'ο δημόσιο δρόμο, κράτησε δυο διαβάτες, τους παρέδωσε την κόρη άπειραχτή για να τη συνιοδύσουν στο χωριό και παράγγειλε στο Βελέντζα ότι — θά περάση από τ'ο λειδί όλο τ'ο χωριό, άν παντρέψη τη Θεοδώρα με άλλον !...>

Οι δυο χωρικοί, που συνάθεσαν τη Θεοδώρα, μόλις έφτασαν στη Νερμνίτα, έπρόδωσαν τον Κουντάνη στους Τούρκους. Ένα δυνατό άπόσπασμα βγήκε τότε γρήγορα και πολιορκήσε τά τρία παλληκάρια σε μία καλύβα, λίγο πιο πέρα από τ'ο χωριό Χρυσοβίτι, στα σύνορα της Γορτυνίας, δέκα ώρες μακριά από την Τριπολιτά.

Έκει, ο έπί κεφαλής του άποσπάσματος Γιουσμπασης, άφου έλαβε όλα τά μέτρα για να μη ξεφυγούν οι πολιορκημένοι, έστειλε βασικά άνδρωκο στην Τριπολιτά, να ροτήση τ'ο Γενικό Διοικητή άν μπορή να κάνη προτάσεις χάριτος σ'όν Κουντάνη και τους δυο συντροφους του, για να τους πείση να παραδοθύν χωρίς αίματοχυσία.

Στό μεταξύ, οι τρεις πολιορκημένοι της καλύβας είχαν άνοιξει πολεμιστρες και πολεμούσαν άγρια. Ο Γιουσμπασης όμως περιμένε άπάντη από την Τριπολιτά πριν άρχισή να τους χτυπά, γιατί ήξερε ότι ο Βελή Πασάς έκτιμώσε την παλληκαριά των Κολοκοτρωναίων και ότι ήθελε να τους έχη κοντά του, παρά να σκοτώσει μερικους και να εξαγονώση όλους τους άλλους. Τους γενιάς—72 τον άριθμόν.— Ήξερε άκόμη ότι ο Βελή Πασά ήλιε έκφράσει την ήπιθυμία να γνορήση από κοντά τον κερφήμο Κουντάνη. Τους άφησαν λοιπόν οι Τούρκοι να ρίχνουν, χωρίς να τους άπαντούν.

Την άλλη μέρα ήρθε ή άπάντησις του Βελή. Άφινε έλευ-

θερο τ'ο Γιουσμπαση να συνθηκολογήη με τον Κουντάνη και να του άποσχεθή ότι «ο Βελή Πασάς θά τον έχη» σάν τ'α μάτια του, αλλά με τή συμφωνία να δηγήθη ή Κουντάνης στην Τριπολιτά και και να μείν ήλεύθερος, αλλά να μην άπομακρύνεται από την πόλι».

Ο Γιουσμπασης, ένθουσιασμένος από την άπάντησι του Πασά, έστειλε άμέσως—άν και ήταν περαμένα μεσάνυχτα—ένα ραχά στον Κουντάνη και τόν παρακινώσε να δεχτεί να πάνε μαζί στην Τριπολι. Άλλά ο κερήφανος άρματωλός άπάντησε ξερά :

— Ο Κολοκοτρωνάιο μόνο με τ'ο νουφερά τους έξερουν να κουβεντιάζουν με τ'ο Βελή !...

Τό προί, ο Γιουσμπασης στέλνε άλλον άνθρωπο σ'όν Κουντάνη, άλλ' άρματωλός, σύμφωνα με την πρώτη του άπάντησι, κούβέντιασε με τόν άπσταλμένο με τ'ο νουφερά !

Τότε παιά είδαν οι Τούρκοι ότι ήταν δδόναντο να τόν πείσουν να παραδοθή ή να τόν πείσουν ζωντανό ήποος ή θελαι, και άρχισαν τή μάχη. Οι Κολοκοτρωνάιοι, καλό ταμπουρωμένοι μέσα στην καλύβα, χτυπούσαν στο κρέας. Την τρίτη νύχτα όμως οι Τούρκοι έμάθεσαν φούγα και οι σφουρς κλαδιά, τά σφαιρασαν σ'αγά-σ'αγά γύρω στην καλύβα, έβαλαν φωτιά ή έκαψαν τά τρία παλληκάρια !...

Στή Γορτυνία σώζεται σχετικώς τ'ο άκλόουθο τραγούδι, που δεν περιλαμβάνεται σε καμιά συλλογή δημωδών άσματων :

— Θεοδώρα, μη μ' άπαρηθής και μη με λη-

μονήσης !

— Πείσωμεσε τόν πατέρα μου που μ' άσπασε,

[Κουντάνη !

Και θά ση-ώση τ'ο χωριό στο πόδι να σέ

[πίσινου !

Έπάτησε και τ'ο φοριμ και τ'ο μονοσφιρίλι !

Τραουσί Τούρκου κίνησαν, τόν ήγαν τού

[κνήγου,

Άπόσπασε και κλειστήκε σ'ό Χρυσοβίτι

[άπόξω

Τρεις μέρες έπολέμησε, τρεις μέρες και τρεις

[νύχτες,

Την άλλη τ'ο ξεμέρωμα οι Τούρκοι άπελει-

[στηχαν

Γιά να τόν πείσουν ζωντανό να πάρουν

[μαρξία

Μαζώχτηκαν σε σύναξι και κάνανε κούβεντα :

— Μάστε κλαδιά και ρίχτε τα σ'ήν πόρτα της καλύβας,

Κόψαν έλάτια και κλαριά που βογγήξεν ο λογός

Και τάρεξαν δλόγωρα απόξω απ' την καλύβα,

Βάλαν φωτιά και ή φλόγα της σ'όν σφρανο πηγαίνει

Και τ'ο Κουντάνη ή ψυχή σ'όν σφρανο άεβαίνει !...

***

Ένώ γνότανε ή τραγωδία αυτή κοντά στη Νερμνίτα, σ' άλλο μέρος της Γορτυνίας, στα Μαγούλινα, τ'ο Κολοκοτρωνέικο σφίμα, από 14 παλληκάρια, δδηγώμενα από τ'ο Μήτρο Κολοκοτρώνη—άνηψό του Γέρου, άντρεσι, νέο, μόλις 24 έτών, αλλά άπειρισκεπο—μήνεσε τ'ο χωριό τή νύχτα και μετά τ'ο δείπνο (μην ξεροντας άκόμη τ'ο χαμό του Κουντάνη και τόν συντροφον του) άρχισε τ'ο γλέντι, με νουσιόλια και νουφεριές. Έτσι προδδθηκαν.

Τό προί, είδαν τους Τούρκους ναχωνται, άλλ' αντί να κλειστούν στο χωριό, και να πολεμήσουν, ταμπουρωμένοι, κατέβηκαν σ'όν κάρπο.

Έκει τ'οις περιχώλωσαν 800 Τούρκοι, περσι και ήπεις. Η μάχη κράτησε 9 ώρες. Σκοτώθηκαν πολλοί, άλλ' από τους 44 Κολοκοτρωνάιους δεν έγλύτωσε κανείς ! Σφαγήνας έλει !...

Μαζύ με τους άρματωλούς αυτούς ήταν και έφτά παιδόπουλα Κολοκοτρωνάιοι, από 12 έως 16 έτών. Και προίμησησαν να πεθάνουν παρό να παραδοθύν...

***

Η Θεοδώρα Βελέντζα έκλαψε μικρά για τόν Κουντάνη, που στο βάθος τόν άγαπούσε. Δεν δδχτηκε δέ να πάρη άλλον άντρα και σε λίγα χρόνια πέθανε.